

Voorwoord bij de eerste druk

De aanstaande invoering van het nieuwe erfrecht (Boek 4 nieuw BW) betekent een breuk met een erfrechtelijk verleden van meer dan honderdzestig jaar. De invoering van de Boeken 3, 5 en 6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, op 1 januari 1992, bracht allerlei nieuwigheden maar vooral codificatie van recht dat zich in de jurisprudentie en de rechtsleer had gevormd. Het nieuwe Boek 4 laat echter geen steen op de andere: het erfrecht wordt revolutionair gewijzigd. Meer dan vijftig jaar scheppen, schrappen en schaven heeft van dit oude rechtsgebied slechts de naam intact gelaten.

Voor u ligt het eerste boek dat een volledige behandeling van het nieuwe erfrecht biedt, als ware het reeds ingevoerd. De auteurs zijn allen verbonden aan de sectie notariële recht van de Katholieke Universiteit Nijmegen en tevens werkzaam in de notariële praktijk. Dit maakte het mogelijk te streven naar een afgewogen mengeling van theorie en praktijk. Zowel de practicus als de student dient zich in het boek thuis te voelen.

In deze eerste druk kon geen aandacht worden geschonken aan het overgangsrecht aangezien het desbetreffende wetsvoorstel (thans) nog niet verschenen is. Om dezelfde reden kon geen rekening worden gehouden met wijzigingen die in titel 7.3 (Schenking) en 7:17 (Levensverzekering) zullen worden aangebracht. De omnummering van de artikelen zal eerst geschieden nadat het wetsvoorstel ook in de Eerste Kamer der Staten Generaal is aangenomen.

Het zij mij vergund als eindredacteur mijn grote bewondering te uiten voor de coöperatieve instelling en de tomeloze inzet van de medeauteurs. Vier dagen gezamenlijke bestudering van het nieuwe erfrecht in een 'Waldhotel' te Bollendorf (Duitsland) droegen belangrijk bij aan het welslagen van dit project alsmede aan onze vriendschap. Bovenaan een linkerpagina is ieders bijdrage aangeduid.

Oud student mr. Jos Peters heeft registers samengesteld en enige andere ondersteunende werkzaamheden verricht. De auteurs zijn hem daarvoor dankbaar.

Nijmegen, 1 juli 1998

M.J.A. van Mourik

Voorwoord bij de derde druk

De derde druk van dit Handboek verschijnt ter gelegenheid van de inwerkingtreding van het nieuwe Boek 4 BW. Het erfrecht wordt diepgaand behandeld op basis van de definitieve wettekst en de volledige, langdurige parlementaire behandeling. Ook de Schenking (titel 7.3 nieuw) en het Overgangsrecht werden naar de laatste stand van zaken verwerkt. Aan de fiscale aspecten van het nieuwe recht wordt gepaste aandacht besteed.

De auteurs maakten dankbaar gebruik van de ervaringen opgedaan tijdens talrijke cursussen betreffende het nieuwe erfrecht ten behoeve van het notariaat. Deze hebben er mede toe bijgedragen dat het boek sterk op de praktijk is georiënteerd.

De auteurs vertrouwen erop dat het boek goede diensten zal bewijzen als een betrouwbare gids op een uitdagend en boeiend terrein.

Nijmegen, 1 mei 2002

M.J.A. van Mourik

Voorwoord bij de vierde druk

De tijd vliegt. Inmiddels zijn al drie jaren verstreken sinds het nieuwe erfrecht in werking trad. Dat heeft de auteurs van dit boek veel praktijkervaring opgeleverd die in deze druk in ruime mate is verwerkt. Voorts bood deze bewerking de gelegenheid op diverse onderdelen naar verdieping te streven.

Op raakvlakken van de diverse onderwerpen bestaan nuanceverschillen in de opvattingen van auteurs. Deze worden in dit boek niet met harde hand gladgestreken. Door middel van verwijzingen in voetnoten wordt de lezer waar nodig op de diversiteit gewezen.

En omdat het nieuwe er nu wel af is, werd de titel van het boek gewijzigd in Handboek Erfrecht. Het verschijnt thans als deel 2 in de reeks Publicaties vanwege het Centrum voor Notarieel Recht van de Radboud Universiteit te Nijmegen.

De auteurs hebben belangrijke steun ondervonden van mevrouw mr. J. Bossers-Crossen, universitair docente aan de Radboud Universiteit te Nijmegen. Waarvoor hartelijke dank.

Nijmegen, 2 januari 2006

M.J.A. van Mourik

Voorwoord bij de zesde druk

De zesde druk van dit hand- en studieboek bood de auteurs de gelegenheid de recente literatuur, jurisprudentie en praktijkontwikkelingen te verwerken. Thans wordt ook aan het z.g. levenstestament en de Europese erfrechtverklaring gepaste aandacht geschonken en wordt de tweetrapsmaking met nog meer zorg omringd. Zoals bij iedere bewerking werden ook deze keer de eigen inzichten kritisch tegen het licht gehouden en de tekst, waar nodig, aangepast.

Ook in deze druk wordt de band met het algemene privaatrecht en het relevante belastingrecht niet uit het oog verloren. De relatie tussen de overeenkomst van schenking en het erfrecht wordt ook nu benadrukt door aan de schenking een afzonderlijk hoofdstuk te wijden. De positie van de notaris geniet ook tuchtrechtelijk bijzondere aandacht.

De auteurs danken Esther Kortman, studente aan de Rijksuniversiteit Groningen, voor de waardevolle hulp bij het gereedmaken van de kopij.

Ravenstein, 6 december 2015

M.J.A. van Mourik